

Республика Татарстан
**СОВЕТ МУРТЫШ-
ТАМАКСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
САРМАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА**

ул. Советская, д. 47, с. Муртыш-Тамак
423358
Телефон: 4-52-05

Татарстан Республикасы
**САРМАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МОРТЫШТАМАК АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

Совет урамы, 47 йорт, Муртыштамак авылы,
423358
Телефон: 4- 52-05

КАРАР
29.03.2019

№ 9

Законнарга һәм Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районны Муртыштамак авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукий актларына кертелгән үзгәрешләрнең мониторингын үткәрү турында нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль района Муртыштамак авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законнарга һәм Татарстан Республикасы Сарман муниципаль района Муртыштамак жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) муниципаль норматив хокукий актларга кертелгән үзгәрешләр мониторингын үткәрү буенча эшчәнлеген камилләштерү максатында, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль района Муртыштамак авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль района Муртыштамак авыл жирлеге Советы карап бирә:

1. Карапга теркәлгән “Законнарга һәм Татарстан Республикасы Сарман муниципаль района Муртыштамак авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукий актларына кертелгән үзгәрешләрнең мониторингын үткәрү турында нигезләмәне” расларга.

2. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль района Муртыштамак авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына:

нормалар иҗат итү эшчәнлегендә әлеге карапның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

күрсәтелгән Нигезләмәнен үтәлеше очен җаваплы затларны билгеләргә; җаваплы итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфа инструкцияләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль района Муртыштамак авыл жирлеге составына керүче жирлекләрнең жирле үзидарә органнарына муниципаль норматив хокукий актларның законнарга, муниципаль

берэмлеклэрнен уставларына туры килүен системалы рэвештээ контролльдэ тогтуны гамәлгэ ашыру максатларында мониторинг үткөрүне тээмин итэ торган муниципаль норматив хокукий актлар кабул итэргэ тэксдим итэргэ.

4. Элеге каарны «Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рэсми порталында» (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәренең Татарстан Республикасы «Сарман муниципаль районы» муниципаль берэмлекенең рэсми сайтында урнаштырырга.

5. Элеге каарның үтәлешен контролльдэ тогтуны Сарман муниципаль районы Мортыштамак авыл жирлеге Советының законлылык, хокук тәртибе һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча дайми комиссиясенә йөкләргэ.

6. Элеге каарар, рэсми игълан ителгэн көненнән ун көн узгач, үз көченә керә.

Сарман муниципаль районы
Мортыштамак авыл жирлеге Советының
урыйнбасары

Р.З.Закиров

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Мортыштамак авыл жирлеге
Совет карары белән расланган
2019 елның 29 марта № 9

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Мортыштамак авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законга һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингын үткәру турында

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Мортыштамак авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законнардагы һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр һәм үзгәрешләр мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) жирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм план эшчәнлеген күздә tota.
2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.
3. Жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Совет аппаратының юридик хезмәте (юридик бүлеге) һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.
4. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәру өчен жаваплы затлар билгеләнә.
5. Мониторинг үткәрүнең максатлары булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, пробелларны бетерү, хокукий җайга салуда кабатлау;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукий базасын системалаштыруны тәэммин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренең (нормаларның) гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау);

хокук куллану нәтижәлелеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген киметуче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контролъне гамәлгә ашыруга буышлык күрсәтү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үз эченә ала жыю, гомумиләштерү, анализ һәм бәяләү үзгәрешләр:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукый актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары;

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Мортыштамак авыл жирлеге Уставы, муниципаль актлар.

7. Мониторинг үткәрүнең нигезләре булып торалар:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр керту;

хокукый җайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданнарын, юридик затларның, шул исәптән иҗтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимиите органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мәрәжәгатьләре, шул исәптән үз эченә алган мәрәжәгатьләр:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Хокукый экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан әзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнең, семинарларның, гавами тыңлаулар, иҗтимагый фикер аlyшуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәру тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәру максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкләр мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларны дәгъвалау

эшләре буенча суд актлары (суд практикасы) ;

прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар ижат итү эше нәтиҗәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе түрүнда муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле курсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

"Гарант «мәгълүмат системасында закон һәм башка норматив хокукый актларга контрольга куелган үзгәрешләр түрүнде мәгълүмат керү»;

Гарант «мәгълүмат системасын хокукый җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү»;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законнарга туры килмәве түрүнде мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэммин итү, әлеге Нигезләмәнен 9 пунктында курсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторинг гамәлгә ашырганда тубәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы түрүнде мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданың гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлығы билгеләнгән зур юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясенең чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;

ижтимагый мәнәсәбәтләрне хокукый җайга салуда тұлышық;

коллизия хокук нормалары;

юридик-техник характердагы хatalар булу;

аны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез каарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ;

норматив хокукый актларны куллану тәжрибәсе булу;

норматив хокукий актларны куллануның бертөрле практикасының булмавы;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм эчтәлеге;

муниципаль акт белән жайга салынган мәнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мәрәжәгать итүеләрнең таләпләрен канәтгәтләндөрү (канәтгәтләндөрүдән баш тарту) турындағы закон көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Муниципаль актларга, жирле үзидарә органнары тарафыннан үзгәрешләр кертүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр мониторингы нәтижәләре буенча ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, Яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көч актлары белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәрту ихтияҗы тудыруchy федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарғаннан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданнарның, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарның, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларның мәрәжәттәрләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор жавабы актларыннан тыш, мониторинг «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган караплардан тыш, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәрү нәтижәләре турында мәрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларның ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарның норма чыгару эшчәнлеге планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14 пунктындағы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңға калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәру өчен жаваплы затлар жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында хисаптан соң килуче айның 5 числовыннан да соңға калмыйча мониторинг нәтижәләре турында хисап tota.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) карап торырга тиеш:

мониторинг үткәру объекты турында мәгълүмат;

мониторинг үткәру башкаручылары турында мәгълүмат;

мониторинг үткәру чоры турында мәгълүмат;

хокукий жайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткәру нигезләре.

1.2. Мониторинг нәтижәләре түрында хисап (мәгълүмат) карап торырга мөмкин:
хокукий жайга салуның ачыкланган проблемалары түрында мәгълүмат;
муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка
чыгару зарурлығы түрында тәкъдимнәр;
тиешле хокукий мәнәсәбәтләр өлкәсендә хокукий жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән
мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан
Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына законнар белән билгеләнгән
тәртиптә һәм срокларда керту өчен жибәрелә.

Әлеге регистрга керту өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар
жибәрелә, анда тотылмый.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр
әзер булырга мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткәру һәм хокукий иҗат итү эшчәнлеге өчен жаваплы затлар мониторингны
оештыру, шулай ук муниципаль актларны җирле үзидарә органнары карамагына караган тиешле
хокукий жайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси
(шул исәптән дисциплинар) жаваплы затлар жаваплы.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, жәмгиятькә һәм дәүләткә
зыян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә
җирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплы.